

Na osnovu člana 26. alineja 7. Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora, donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o ratifikaciji Konvencije broj 144 o tripartitnim konsultacijama (međunarodni radni standardi) iz 1976. godine, Preporuke broj 152 o tripartitnim konsultacijama (aktivnosti MOR) iz 1976. godine i Preporuke broj 113 o pregovaranju (na nivou privrede i nacionalnom nivou) iz 1960. godine

Proglašava se Zakon o ratifikaciji Konvencije broj 144 o tripartitnim konsultacijama (međunarodni radni standardi) iz 1976. godine, Preporuke broj 152 o tripartitnim konsultacijama (aktivnosti MOR) iz 1976. godine i Preporuke broj 113 o pregovaranju (na nivou privrede i nacionalnom nivou) iz 1960. godine, koji je donela Skupština Srbije i Crne Gore, na sednici od 17. februara 2005. godine.

P br. 149

17. februara 2005. godine

Beograd

Predsednik
Srbije i Crne Gore
Svetozar Marović, s.r.

Zakon o ratifikaciji Konvencije broj 144 o tripartitnim konsultacijama (međunarodni radni standardi) iz 1976. godine, Preporuke broj 152 o tripartitnim konsultacijama (aktivnosti MOR) iz 1976. godine i Preporuke broj 113 o pregovaranju (na nivou privrede i nacionalnom nivou) iz 1960. godine

*Zakon je objavljen u "Službenom listu SCG -
Međunarodni ugovori", br. 1/2005 od 18.2.2005.
godine.*

Član 1.

Ratificuju se Konvencija broj 144 o tripartitnim konsultacijama (međunarodni radni standardi) iz 1976. godine, Preporuke broj 152 o tripartitnim konsultacijama (aktivnosti MOR) iz 1976. godine i Preporuke broj 113 o pregovaranju (na nivou privrede i nacionalnom nivou) iz 1960. godine, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konvencije sa preporukama u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

C. 144 TRIPARTITE CONSULTATION (INTERNATIONAL LABOUR STANDARDS) CONVENTION, 1976

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-first Session on 2 June 1976, and

Recalling the terms of existing International labour Conventions and Recommendations: in particular the Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention 1948, the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, and the Consultation (Industrial and National Levels) Recommendation, 1960: which affirm the right of employers and workers to establish free and independent organisations and call for measures to promote effective consultation at the national level between public authorities and employers' and workers' organisations, as well as the provisions of numerous International labour Conventions and Recommendations which provide for the consultation of employers' and workers' organisations on measures to give effect thereto, and

Having considered the fourth item on the agenda of the session which is entitled "Establishment of tripartite machinery to promote the implementation of international labour standards", and having decided upon the adoption of certain proposals concerning tripartite consultation to promote the implementation of international labour standards, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts the twenty-first day of June of the year one thousand nine hundred and seventy-six, the following Convention, which may be cited as the Tripartite Consultation (International Labour Standards) Convention, 1976:

Article 1

In the Convention the term representative organisations means the most representative organisations of employers and workers enjoying the right of freedom of association.

Article 2

1. Each Member of the International Labour Organisation which ratifies this Convention undertakes to operate procedures which ensure effective consultations, with respect to the matters concerning the activities of the International Labour Organisation set out in Article 5, paragraph 1, below, between representatives of the government, of employers and of workers.

2. The nature and form of the procedures provided for in paragraph 1 of this Article shall be determined in each country in accordance with national practice, after consultation with the representative organisations, where such organisations exist and such procedures have not yet been established.

Article 3

1. The representatives of employers and workers for the purposes of the procedures provided for in this Convention shall be freely chosen by their representative organisations, where such organisations exist.

2. Employers and workers shall be represented on an equal footing on any bodies through which consultations are undertaken.

Article 4

1. The competent authority shall assume responsibility for the administrative support of the procedures provided for in this Convention.

2. Appropriate arrangements shall be made between the competent authority and the representative organisations, where such organisations exist, for the financing of any necessary training of participants in these procedures.

Article 5

1. The purpose of the procedures provided for in this Convention shall be consultations on:

(a) government replies to questionnaires concerning items on the agenda of the International Labour Conference and government comments on proposed texts to be discussed by the Conference;

(b) the proposals to be made to the competent authority or authorities in connection with the submission of Conventions and Recommendations pursuant to article 19 of the Constitution of the International Labour Organisation;

(c) the re-examination at appropriate intervals of unratified Conventions and of Recommendations to which effect has not yet been given, to consider what measures might be taken to promote their implementation and ratification as appropriate;

(d) questions arising out of reports to be made to the International Labour Office under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation;

(e) proposals for the denunciation of ratified Conventions.

2. In order to ensure adequate consideration of the matters referred to in paragraph 1 of this Article, consultation shall be undertaken at appropriate intervals fixed by agreement, but at least once a year.

Article 6

When this is considered appropriate after consultation with the representative organisations, where such organisations exist, the competent authority shall issue an annual report on the working of the procedures provided for this Convention.

Article 7

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 8

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratifications have been registered.

Article 9

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an Act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation should not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this

Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period often years under the terms provided for in this Article.

Article 10

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisations of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisations of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 11

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United National for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 12

At such times as may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 13

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 9 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 14

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

R152 TRIPARTITE CONSULTATION (ACTIVITIES OF THE INTERNATIONAL LABOUR ORGANISATION) RECOMMENDATION, 1976

The General Conference of the International Labour Organisation,
Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Sixty-first Session on 2 June 1976, and

Recalling the terms of existing international labour Conventions and Recommendations - in particular the Freedom of Association and Protection of

the Right to Organise Convention, 1948, the Right to Organise and Collective Bargaining Convention, 1949, and the Consultation (Industrial and National Levels) Recommendation, 1960 - which affirm the right of employers and workers to establish free and independent organisations and call for measures to promote effective consultation at the national level between public authorities and employers' and workers' organisations, as well as the provisions of numerous international labour Conventions and Recommendations which provide for the consultation of employers' and workers' organisations on measures to give effect thereto, and

Having considered the fourth item on the agenda of the session which is entitled "Establishment of tripartite machinery to promote the implementation of international labour standards, and having decided upon the adoption of certain proposals concerning tripartite consultations to promote the implementation of international labour standards and national action relating to the activities of the International Labour Organisation, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation, adopts this twenty-first day of June of the year one thousand nine hundred seventy-six, the following Recommendation, which may be cited as the Tripartite Consultation (Activities of the International Labour Organisation) Recommendation, 1976:

1. In this Recommendation the term *representative organisations* means the most representative organisations of employers and workers enjoying the right of freedom of association.

2. (1) Each Member of the International Labour Organisation should operate procedures which ensure effective consultations with respect to matters concerning the activities of the International Labour Organisation, in accordance with Paragraphs 5 to 7 of this Recommendation, between representatives of the government, of employers and of workers.

(2) The nature and form of the procedures provided for in subparagraph (1) of this Paragraph should be determined in each country in accordance with national practice, after consultation with the representative organisations where such procedures have not yet been established.

(3) For instance, consultations may be undertaken:

(a) through a committee specifically constituted for questions concerning the activities of the International Labour Organisation;

(b) through a body with general competence in the economic, social or labour field;

(c) through a number of bodies with special responsibility for particular subject areas; or

(d) through written communications, where those involved in the consultative procedures are agreed that such communications are appropriate and sufficient.

3. (1) The representatives of employers and workers, for the purposes of the procedures provided for in this Recommendation should be freely chosen by their representative organisations.

(2) Employers and workers should be represented on an equal footing on any bodies through which consultations are undertaken.

(3) Measures should be taken, in co-operation with the employers' and workers' organisations concerned, to make available appropriate training to enable participants in the procedures to perform their functions effectively.

4. The competent authority should assume responsibility for the administrative support and financing of the procedures provided for in this Recommendation, including the financing of training programmes where necessary.

5. The purpose of the procedures provided for in this Recommendation should be consultations:

(a) on government replies to questionnaires concerning items on the agenda of the International Labour Conference and government comments on proposed texts to be discussed by the Conference;

(b) on the proposals to be made to the competent authority or authorities in connection with the submission of Conventions and Recommendations pursuant to article 19 of the Constitution of the International Labour Organisation;

(c) subject to national practice, on the preparation and implementation of legislative or other measures to give effect to international labour Conventions and Recommendations, in particular to ratified Conventions (including measures for the implementation of provisions concerning the consultation or collaboration of employers' and workers' representatives);

(d) on the re-examination at appropriate intervals of unratified Conventions and of Recommendations to which effect has not yet been given, to consider what measures might be taken to promote their implementation and ratification as appropriate;

(e) on questions arising out of reports to be made to the International Labour Office under articles 19 and 22 of the Constitution of the International Labour Organisation;

(f) on proposals for the denunciation of ratified Conventions.

6. The competent authority, after consultation with the representative organisations, should determine the extent to which these procedures should be used for the purpose of consultations on other matters of mutual concern, such as:

(a) the preparation, implementation and evaluation of technical co-operation activities in which the International Labour Organisation participates;

(b) the action to be taken in respect of resolutions and other conclusions adopted by the International Labour Conference, regional conferences, industrial committees and other meetings convened by the International Labour Organisation;

(c) the promotion of a better knowledge of the activities of the International Labour Organisation as an element for use in economic and social policies and programmes.

7. In order to ensure adequate consideration of the matters referred to in the preceding Paragraphs, consultations should be undertaken at appropriate intervals fixed by agreement, but at least once a year.

8. Measures appropriate to national conditions and practice should be taken to ensure co-ordination between the procedures provided for in this Recommendation and the activities of national bodies dealing with analogous questions.

9. When this is considered appropriate after consultation with the representative organisations, the competent authority should issue an annual report on the working of the procedures provided for in this Recommendation.

**R133 CONSULTATION (INDUSTRIAL AND NATIONAL LEVELS)
RECOMMENDATION, 1960**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Forty-fourth Session on 1 June 1960, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to consultation and cooperation between public authorities and employers' and workers' organisations at the industrial and national levels, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation,

adopts this twentieth day of June of the year one thousand nine hundred and sixty, the following Recommendation, which may be cited as the Consultation (Industrial and National Levels) Recommendation, 1960:

1. (1) Measures appropriate to national conditions should be taken to promote effective consultation and co-operation at the industrial and national levels between public authorities and employers' and workers' organisations, as well as between these organisations, for the purposes indicated in Paragraphs 4 and 5 below, and on such other matters of mutual concern as the parties may determine.

(2) Such measures should be applied without discrimination of any kind against these organisations or amongst them on grounds such as the race, sex, religion, political opinion or national extraction of their members.

2. Such consultation and co-operation should not derogate from freedom of association or from the rights of employers' and workers' organisations, including their right of collective bargaining.

3. In accordance with national custom or practice, such consultation and co-operation should be provided for or facilitated:

(a) by voluntary action on the part of the employers' and workers' organisations; or

(b) by promotional action on the part of the public authorities; or

(c) by laws or regulations; or

(d) by a combination of any of these methods.

4. Such consultation and co-operation should have the general objective of promoting mutual understanding and good relations between public authorities and employers' and workers' organisations, as well as between these organisations, with a view to developing the economy as a whole or individual branches thereof, improving conditions of work and raising standards of living.

5. Such consultation and co-operation should aim, in particular:

(a) at joint consideration by employers' and workers' organisations of matters of mutual concern with a view to arriving, to the fullest possible extent, at agreed solutions; and

(b) at ensuring that the competent public authorities seek the views, advice and assistance for employers' and workers' organisations in an appropriate manner, in respect of such matters as:

- (i) the preparation and implementation of laws and regulations affecting their interests;
- (ii) the establishment and functioning of national bodies, such as those responsible for organisation of employment, vocational training and retraining, labour protection, industrial health and safety, productivity, social security and welfare; and
- (iii) the elaboration and implementation of plans of economic and social development.

KONVENCIJA BR. 144 O TRIPARTITNIM KONSULTACIJAMA (MEĐUNARODNI RADNI STANDARDI) IZ 1976. GODINE

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada,

Sazvana od strane Administrativnog saveta Međunarodne organizacije rada i okupljena na 61. zasedanju u Ženevi 2. juna 1976, i

Podsećajući na odredbe postojećih konvencija i preporuka iz oblasti rada, a posebno Konvencije o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organizovanje iz 1948, Konvencije o pravu na organizovanje i kolektivno pregovaranje iz 1949, kao i Preporuku o pregovaranju (na nivou privrede i nacionalnog nivoa) iz 1960, kojima se afirmaše pravo poslodavaca i radnika na osnivanje slobodnih i nezavisnih organizacija i zalaže za mere u cilju efikasnog pregovaranja na nacionalnom nivou između državnih organa i poslodavačkih i radničkih organizacija, kao i na odredbe brojnih međunarodnih konvencija i preporuka iz oblasti rada kojima se predviđa konsultovanje poslodavačkih i radničkih organizacija o merama za njihovo sprovođenje, i

Razmotrivši 4. tačku dnevnog reda pod nazivom "Utvrđivanje tripartitnog mehanizma za unapređenje primene međunarodnih radnih standarda", i donevši odluku o usvajanju izvesnih predloga o tripartitnim konsultacijama u cilju jačanja primene međunarodnih standarda rada, i

Odlučivši da ti predlozi budu u obliku međunarodne konvencije,

Dana 21. juna 1976. usvaja sledeću konvenciju, koja se može citirati kao Konvencija o tripartitnim konsultacijama (međunarodni standardi rada) iz 1976:

Član 1.

Termin "reprezentativne organizacije" u ovoj konvenciji označava najreprezentativnije organizacije poslodavaca i radnika koji uživaju pravo na slobodu udruživanja.

Član 2.

1. Svaka članica Međunarodne organizacije rada koja ratificuje ovu konvenciju preuzima obavezu da primenjuje postupak kojim se obezbeđuju efikasne konsultacije između predstavnika vlade, poslodavaca i radnika o pitanjima vezanim za aktivnosti Međunarodne organizacije rada koje se utvrđuju članom 5. tačka 1. dole u tekstu.

2. Karakter i forma procedure iz tačke 1. ovog člana u svakoj zemlji utvrđuju se u skladu s nacionalnom praksom nakon konsultovanja reprezentativnih organizacija, ako takve postoje i ako takav postupak već nije utvrđen.

Član 3.

1. Predstavnike poslodavaca i radnika u smislu procedure predviđene ovom konvencijom slobodno biraju njihove reprezentativne organizacije, ukoliko one postoje.

2. Poslodavci i radnici su ravnopravno zastupljeni u svim organima preko kojih se konsultacije obavljaju.

Član 4.

1. Nadležni organ preuzima odgovornost za administrativnu podršku proceduri predviđenoj ovom konvencijom.

2. Između nadležnog organa i reprezentativnih organizacija, tamo gde one postoje, zaključuju se odgovarajući aranžmani radi finansiranja neophodne obuke učesnika u toj proceduri.

Član 5.

1. Cilj procedura predviđenih ovom konvencijom su konsultacije o:

(a) vladinim odgovorima na upitnike u vezi sa dnevnim redom Konferencije Međunarodne organizacije rada, kao i o vladinim komentarima o predloženim nacrtima koji se razmatraju na Konferenciji;

(b) predlozima koji se upućuju nadležnom organu odnosno organima u vezi s podnošenjem konvencija i preporuka u skladu sa članom 19. Ustava Međunarodne organizacije rada;

(c) preispitivanju u određenim vremenskim razmacima neratifikovanih konvencija i preporuka koje nisu sprovedene, kako bi se razmotrile mere koje treba preduzeti u cilju poboljšanja njihove primene i ratifikacije, u zavisnosti od slučaja;

(d) pitanjima koja proističu iz izveštaja koji se podnose Međunarodnoj organizaciji rada u skladu sa članom 22. Ustava MOR;

(e) predlozima za otkazivanje potpisanih konvencija.

2. U cilju obezbeđenja adekvatnog razmatranja pitanja iz tačke 1. ovog člana, obavljaju se konsultacije u odgovarajućim vremenskim intervalima koji se utvrđuju sporazumno, a najmanje jedanput godišnje.

Član 6.

Ako se to smatra uputnim, nakon konsultacija sa reprezentativnim organizacijama, tamo gde one postoje, nadležni organ objavljuje godišnji izveštaj o funkcionisanju procedura predviđenih ovom konvencijom.

Član 7.

Zvanična obaveštenja o ratifikaciji ove konvencije dostavljaju se generalnom direktoru Međunarodne organizacije rada radi registrovanja.

Član 8.

1. Ova konvencija obavezuje samo one članice MOR čije ratifikacije su registrovane kod generalnog direktora.

2. Stupa na snagu dvanaest meseci od dana registrovanja kod generalnog direktora ratifikacije od strane dve članice.

3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu za svaku članicu pojedinačno dvanaest meseci od dana registrovanja njene ratifikacije.

Član 9.

1. Članica koja je ratifikovala ovu konvenciju može je otkazati po isteku deset godina od dana njenog prvobitnog stupanja na snagu aktom koji se dostavlja generalnom direktoru radi registrovanja. Takav otkaz stupa na snagu godinu dana od dana njegovog registrovanja.

2. Svaka članica koja je ratifikovala Konvenciju i koja u roku od godinu dana od isteka roka od deset godina koji se pominje u prethodnom stavu, ne iskoristi pravo otkaza predviđeno u ovom članu, obavezna je da je poštuje još deset godina a, posle toga, može da je otkaže po isteku svakog perioda od deset godina, kako se predviđa ovim članom.

Član 10.

1. Generalni direktor MOR obaveštava sve članice MOR o registraciji svih ratifikacija i otkaza koje su mu prijavile članice organizacije.

2. Prilikom obaveštavanja članica Organizacije o registrovanju druge ratifikacije koja mu je dostavljena, generalni direktor skreće pažnju članicama Organizacije na dan stupanja na snagu Konvencije.

Član 11.

Generalni direktor Međunarodne organizacije rada obaveštava generalnog sekretara OUN u svrhu registrovanja u skladu sa članom 102. Povelje OUN o svim detaljima ratifikacija i o aktima otkazivanja koje je registrovao u skladu sa odredbama prethodnih članova.

Član 12.

U periodima koje sam odredi Administrativni savet MOR podnosi Generalnoj konferenciji izveštaj o funkcionisanju Konvencije i razmatra poželjnost stavljanja na dnevni red pitanja njene potpune ili delimične revizije.

Član 13.

1. Ukoliko Konferencija usvoji novu konvenciju kojom se potpuno ili delimično revidira ova konvencija, u tom slučaju, osim ako se novom konvencijom drugačije ne predviđa:

a) ratifikacija nove revidirane konvencije od strane neke članice ipso jure znači trenutno otkazivanje ove konvencije, bez obzira na odredbe gorepomenutog člana 9, onda i ako nova revidirana konvencija stupi na snagu;

b) od dana stupanja na snagu nove revidirane konvencije, ova konvencija prestaje da bude otvorena za ratifikaciju od strane članica MOR.

2. Ova konvencija ostaje na snazi u svom sadašnjem obliku i sadržini za one članice koje su je ratifikovale a nisu ratifikovale revidiranu konvenciju.

Član 14.

Verzije teksta ove konvencije na engleskom i francuskom jeziku su jednakomerodavne.

PREPORUKA BR. 152 O TRIPARTITNIM KONSULTACIJAMA (AKTIVNOSTI MOR) IZ 1976.

Generalna konferencija Medunarodne organizacije rada,

Sazvana od strane Administrativnog saveta MOR i okupljena na 61. zasedanju u Ženevi 2. juna 1976, i

Podsećajući na odredbe postojećih međunarodnih konvencija i preporuka u oblasti rada, a posebno odredbe Konvencije o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organizovanje iz 1948, Konvencije o pravu na organizovanje i kolektivno pregovaranje iz 1949, kao i Preporuku o pregovaranju (na nivou privrede i nacionalnom nivou) iz 1960, kojima se afirmiše pravo poslodavaca i radnika na osnivanje samostalnih i nezavisnih organizacija i da se zalažu za mere kojima se unapređuje efikasno konsultovanje na nacionalnom nivou između državnih

institucija i organizacija poslodavaca i radnika, kao i na odredbe brojnih međunarodnih konvencija i preporuka kojima se predviđa konsultovanje organizacija poslodavaca i radnika o merama za njihovu primenu, i

Razmotrivši tačku 4. dnevnog reda pod nazivom "Uspostavljanje tripartitnog mehanizma za unapređenje primene međunarodnih radnih standarda", i odlučivši se za usvajanje određenih predloga o tripartitnim konsultacijama u cilju poboljšanja primene međunarodnih radnih standarda i nacionalne akcije u vezi sa aktivnostima Međunarodne organizacije rada, i

Odlučivši da ti predlozi budu u formi preporuke,

Dana 21. juna 1976. godine usvaja sledeću preporuku, koja se može citirati kao Preporuka o tripartitnim konsultacijama (aktivnosti MOR) iz 1976:

1. Pod pojmom "reprezentativne organizacije" u ovoj preporuci podrazumevaju se najreprezentativnije organizacije poslodavaca i radnika koji uživaju pravo na slobodu udruživanja.

2.(1) Svaka članica MOR treba da predviđa proceduru za efikasne konsultacije u pogledu pitanja vezanih za aktivnosti MOR, u skladu sa tač. 5-7. ove preporuke, između predstavnika vlade, poslodavaca i radnika.

(2) Karakter i oblik procedure iz stava (1) ove tačke utvrđuje svaka zemlja u skladu sa nacionalnom praksom, nakon konsultovanja reprezentativnih organizacija tamo gde takva procedura još nije ustanovljena.

(3) Na primer, konsultacije se mogu voditi:

(a) preko komiteta koji je specijalno osnovan za pitanja koja se tiču aktivnosti MOR;

(b) preko jednog tela sa opštom nadležnošću u ekonomskoj, socijalnoj i radnoj oblasti;

(c) preko niza organa sa posebnom nadležnošću za konkretnе tematske oblasti; ili

(d) posredstvom pismenog komuniciranja, ukoliko su strane uključene u konservativnu proceduru saglasne da je takvo komuniciranje adekvatno i dovoljno.

3. (1) Za svrhe procedure predviđene ovom preporukom predstavnike poslodavaca i radnika slobodno biraju njihove reprezentativne organizacije.

(2) Poslodavci i radnici su ravnopravno zastupljeni u svim organima preko kojih se obavljaju konsultacije.

(3) U saradnji sa zainteresovanim poslodavačkim i radničkim organizacijama, treba preduzeti mere za obezbeđivanje odgovarajuće obuke za učesnike procedure kako bi oni mogli da obavljaju svoje funkcije efikasno.

4. Nadležni organ preuzima odgovornost za administrativnu podršku i finansiranje procedure predviđene ovom preporukom, uključujući finansiranje programa obuke gde je to neophodno.

5. Cilj procedure predviđene ovom preporukom su konsultacije o:

(a) vladinim odgovorima na upitnike u vezi sa dnevnim redom Konferencije Međunarodne organizacije rada, kao i vladinim komentarima o predloženim nacrtima koji se razmatraju na Konferenciji;

(b) predlozima koji se upućuju nadležnom organu odnosno organima u vezi s podnošenjem konvencija i preporuka u skladu sa članom 19. Ustava Međunarodne organizacije rada;

(c) u zavisnosti od nacionalne prakse, pripremanju i sprovođenju zakonodavnih ili drugih mera u cilju primene međunarodnih konvencija i preporuka u oblasti rada, posebno ratifikovanih konvencija (uključujući mere za primenu odredbi o konsultovanju i saradnji predstavnika poslodavaca i radnika);

(d) preispitivanju u određenim vremenskim razmacima neratifikovanih konvencija i preporuka koje nisu sprovedene, kako bi se razmotrile mere koje treba preduzeti u cilju poboljšanja njihove primene i ratifikacije, u zavisnosti od slučaja;

(e) pitanjima koja proističu iz izveštaja koji se podnose Međunarodnoj organizaciji rada u skladu sa čl. 19. i 22. Ustava MOR;

(f) predlozima za otkazivanje potpisanih konvencija.

6. Nadležni organ, nakon konsultovanja reprezentativnih organizacija, utvrđuje do kog stepena treba koristiti proceduru konsultovanja o drugim pitanjima od međusobnog interesa, kao što je:

(a) pripremanje, realizacija i ocenjivanje aktivnosti vezanih za aktivnosti stručne saradnje u kojima MOR učestvuje;

(b) akcija koju treba preduzeti u smislu rezolucija i drugih zaključaka koje usvaja Međunarodna konferencija rada, regionalne konferencije, industrijski komiteti i drugi skupovi koje saziva MOR;

(c) bolje poznавање aktivnosti MOR kao element ekomske i socijalne politike i programa.

7. U cilju obezbeđenja adekvatnog razmatranja pitanja koja se pominju u prethodnim tačkama, obavljaju se konsultacije u odgovarajućim sporazumno utvrđenim intervalima, a najmanje jedanput godišnje.

8. Treba preuzimati mere koje odgovaraju nacionalnim uslovima i praksi radi koordiniranja procedure predviđene ovom preporukom i aktivnosti nacionalnih organa koji se bave srodnim pitanjima.

9. Ako se to smatra uputnim, nakon konsultovanja reprezentativnih organizacija nadležni organ objavljuje godišnji izveštaj o funkcionisanju procedure predviđene ovom preporukom.

PREPORUKA BR. 113 O PREGOVARANJU (NA NIVOU PRIVREDE I NA NACIONALNOM NIVOU) IZ 1960. GODINE

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada,

Sazvana od strane Administrativnog saveta Međunarodne organizacije rada, i okupljena na 44. zasedanju u Ženevi 1. juna 1960, i

Donevši odluku o usvajanju određenih predloga u vezi sa konsultovanjem i saradnjom državnih organa sa poslodavačkim i radničkim organizacijama na nivou privrede i nacionalnom nivou kao 5. tačke dnevnog reda zasedanja, i

Odlučivši da ti predlozi budu u formi preporuke,

Usvaja 20. juna 1960. godine sledeću Preporuku, koja se može citirati kao Preporuka o pregovaranju (na nivou privrede i nacionalnom nivou) iz 1960:

1. (1) Treba preuzimati mere koje odgovaraju nacionalnim prilikama u cilju efikasnih konsultacija i saradnje na nivou privrede i na nacionalnom nivou između državnih organa i poslodavačkih i radničkih organizacija, kao i između samih organizacija, radi ostvarivanja ciljeva utvrđenih u tač. 4. i 5. dole u tekstu, kao i o drugim pitanjima od obostranog interesa koje strane eventualno utvrde.

(2) Te mere treba primenjivati bez diskriminacije bilo koje vrste u odnosu na te organizacije, odnosno među samim organizacijama, na osnovu rase, pola, veroispovesti, političkog ubedjenja odnosno nacionalne pripadnosti njihovih članova.

2. Takvim konsultacijama i saradnjom ne treba da se ograničava sloboda udruživanja odnosno prava poslodavačkih i radničkih organizacija, uključujući pravo kolektivnog pregovaranja.

3. U skladu sa nacionalnim običajima ili praksom, takvo konsultovanje i saradnju treba obezbediti odnosno olakšati:

- (a) dobrovoljnom akcijom poslodavačkih i radničkih organizacija; ili
- (b) propagandnom akcijom državnih organa; ili
- (c) zakonima odnosno propisima; ili
- (d) kombinovanjem bilo kojih od tih metoda.

4. Takvo konsultovanje i saradnja treba da imaju kao opšti cilj - bolje međusobno razumevanje i dobre odnose između državnih organa i poslodavačkih i radničkih organizacija, kao i između tih organizacija međusobno, u cilju razvoja ukupne privrede odnosno pojedinih privrednih grana, poboljšanja uslova rada i podizanja životnog standarda.

5. Takve konsultacije i saradnja treba naročito da teže:

(a) zajedničkom razmatranju od strane poslodavačkih i radničkih organizacija pitanja od međusobnog interesa s ciljem postizanja u najvećoj mogućoj meri dogovornih rešenja; i

(b) obezbeđivanju da nadležni organi na odgovarajući način traže mišljenje, savete i pomoć poslodavačkih i radničkih organizacija u pogledu takvih pitanja kao što je:

- (i) priprema i sprovođenje zakona i propisa koji se tiču njihovih interesa;
- (ii) osnivanje i funkcionisanje nacionalnih tela kao što su ona nadležna za organizaciju zapošljavanja, stručno obučavanje i prekvalifikaciju, radnopravnu zaštitu, zaštitu i bezbednost na radu, produktivnost, socijalno osiguranje i zaštitu; i

(iii) izrada i sprovodenje planova ekonomskog i socijalnog razvoja.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SCG - Međunarodni ugovori".